

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU - MEDICINSKI FAKULTET
KLINIKA ZA NEUROLOGIJU

I

REFERENTNI CENTAR MINISTARSTVA ZDRAVSTVA I
SOCIJALNE SKRBI RH ZA NEUROMUSKULARNE BOLESTI

I

HRVATSKO DRUŠTVO ZA NEUROMUSKULARNE BOLESTI I
KLINIČKU ELEKTROMIONEUROGRAFIJU

organiziraju

poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja
I kategorije

**Bol u leđima.
Lumbosakralni sindrom
- dijagnostika i liječenje.**

Voditeljice tečaja:

Doc. dr. sc. Ervina Bilić

Doc. dr. sc. Marija Žagar

Zagreb, 26. ožujka 2010. godine

Edukacijski centar Medicinskog fakulteta i KBC-a Zagreb
(dvorana Hahn)
KBC Rebro, Kišpatićeva 12

POPIS PREDAVAČA:

Doc.dr.sc. Ervina Bilić, dr.med. specijalist neurolog, docent u Katedri za neurologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Klinika za neurologiju KBC-a Zagreb i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Kišpatićeva 12

Doc.dr.sc. Marija Žagar, dr.med. specijalist neurolog, docent na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, v.d. pročelnica Centra za neuromuskularne bolesti Klinike za neurologiju KBC-a Zagreb i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Kišpatićeva 12

Mr.sc. Zoran Mitrović, Prim, dr.med. specijalist neurolog, Klinika za neurologiju KBC-a Zagreb i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Kišpatićeva 12

Mr.sc. Davorka Vranješ, Prim, dr.med. specijalist neurolog, Klinika za neurologiju KBC-a Zagreb i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Kišpatićeva 12

Mr.sc. Porin Perić, Prim, dr.med. specijalist fizikalne medicine i rehabilitacije, KBC Zagreb, Kišpatićeva 12

Prof.dr.sc. Kristina Potočki, dr.med. specijalist radiolog, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, KBC Zagreb, Kišpatićeva

Prof.dr.sc. Slavko Davila, dr.med., specijalist kirurg traumatolog, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, KBC Zagreb, Kišpatićeva

Mr.sc. Tomislav Kukin, dr.med. ,Zavod za anesteziologiju i reanimaciju, KBC Zagreb, Kišpatićeva 12

Goran Ivkić, dr.med. specijalist neurolog, HIIM i Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Prof.dr.sc. Miroslav Vukić, dr.med. specijalist neurokirurg, Klinika za neurokirurgiju KBC Zagreb i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Kišpatićeva 12

Dr.sc. Goran Pavliša, dr.med. specijalist radiolog, KBC Zagreb

Prof.dr.sc. Krešimir Rotim, dr.med., specijalist neurokirurg, KB „Sestre Milosrdnice“

Denis Čerimagić, dr.med., specijalist neurolog, OB Dubrovnik

OBAVIJESTI

Lumbosakralni sindrom (LSS) je skup simptoma (bol, osjetni i motorički deficit) koji su neposredno ili posredno uzrokovani lumbosakralnom kompresivnom radikulopatijom. Izvori akutne i kronične bolne komponente u lumbosakralnom bolnom sindromu (LSBS) predstavljaju značajno veliku skupinu anatomskih struktura, prije svega mišića, tetiva, malih zglobova lumbalnog dijela kralježnice. Mehanizmi transmisije bolnog podražaja nerijetko uključuju elemente nociceptivne i neuropatske boli. Stoga, kada govorimo o LSBS kao medicinskoj dijagnozi moramo imati na umu da ona s patofizioloških, psiholoških, sudskomedicinskih, socijalnih, dijagnostičkih i terapijskih aspekata značajno nadilazi samu lumbosakralnu radikulopatiju. Da bi se primjereno liječilo bolesnika s LSBS neophodan je multidisciplinarni pristup, kako u dijagnostičkom tako i u terapijskom postupku.

Tijekom ovog tečaja predviđen je detaljan pregled i prikaz najnovijih radioloških i neuroradioloških metoda za prikaz i procjenu kompresivnih radikulopatija lumbosakralnog segmenta uz iznošenje dijagnostičkih kriterija i njihovog utjecaja na terapijski algoritam. Aspekti i mogućnosti neuroradiološke dijagnostike LSBS će biti korelirani s topografsko-anatomskim postavkama i kliničkom slikom.

U okviru dijagnostičkog algoritma u bolesnika s LSBS postavlja se potreba za elektromioneurografskom (EMNG) obradom. U okviru tečaja će biti iznešene mogućnosti EMNG dijagnostike u razrješenju diferencijalno-dijagnostičkih upita u odnosu na plexopatije, bolesti motoričkih neurona i fokalne neuropatije. Osim navedenih općih postavki i smjernica sadržaj tečaja obuhvaća i prikaz novih spoznaja o konzervativnoj terapiji i operacijskom liječenju lumbosakralne radikulopatije. Izlaganje o multimodalnom liječenju LSBS te mogućnostima, indikacijama i kontraindikacijama manipulativnog liječenja u oboljelog od LSBS pruža uvid u još jedan oblik konzervativnog liječenja.

Metodologija te postupci odabira bolesnika za neuroradiološko ispitivanje, kao i indikacije za neurokirurški pregled također su jedan od važnijih ciljeva ovog tečaja.

S obzirom na sve veći broj bolesnika koji zahtijevaju dijagnostiku i praćenje zbog sudskomedicinskih i odštetnih postupaka u okviru tečaja će biti iznešene i glavne smjernice i načini obrade bolesnika sa posttraumatskim LSBS.

Cilj ovog tečaja je i skupni sažeti prikaz novosti koje su vezane za kliničku sliku, dijagnostički postupak i terapiju, konzervativnu ili operativnu, lumbosakralne radikulopatije i drugih stanja koja se mogu klinički prezentirati u okviru LSBS.

Tečaj je primarno namijenjen neurolozima no većina segmenata sadržaja zasigurno će biti od interesa za ortopede, sudske vještake, traumatologe, neurokirurge i fizijatre. Tečaj je koncipiran primarno s ciljem usvajanja novih spoznaja o navedenoj problematici i s ciljem kvalitetnije trajne edukacije iz ovog segmenta neurološke kazuistike.

PRIJAVA SUDJELOVANJA

Pristupnice za sudjelovanje u tečaju molimo pošaljite na adresu:

Milica Jug, vft.

KBC Rebro - Klinika za neurologiju

EMNG laboratorij

Kišpatićeva 12, 10000 Zagreb

ili na fax. 01/23-88-266

Za detaljnije informacije molimo obratite se Milici Jug tel 23 88 116 ili voditeljicama tečaja doc. dr. sc. Mariji Žagar, e-mail mzagar2000@yahoo.com, ili doc.dr.sc. Ervini Bilić, e-mail ervina.bilic@mef.hr

KOTIZACIJA

Kotizacija tečaja iznosi **600,00** kn za specijaliste i **200,00** za specijalizante, a uplaćuje se na žiro račun Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu **2340009-1110024619** s pozivom na broj **2016** i naznakom „tečaj Bol u leđima. Lumbosakralni sindrom-dijagnostika i liječenje” ili neposredno prije početka tečaja.

Polaznike koji kotizaciju uplate na žiro račun molimo da prilože uplatnicu ili presliku tijekom registracije polaznika.

Tečaj je bodovan europskim sustavom bodova – ECTS (1.6), te u postupku bodovanja Hrvatske liječničke komore.

PROGRAM TEČAJA

sa satnicom, predavačima i temama

Petak, 26. ožujka 2010. godine

8.30-9.00	Upis polaznika i registracija	
9.00-9.10	Uvodno predavanje	Doc.dr.sc. M. Žagar
9.10-9.40	Topografska anatomija LS dijela kralježnice s kliničkog aspekta	Dr. G. Ivkić
9.40-10.00	Rtg slabinskog dijela kralježnice u dijagnostici LS sindroma	Prof. dr.sc. K. Potočki
10.00-10.30	MR i CT dijagnostika LS dijela kralježnice	Dr.sc. G. Pavliša
Pauza za kavu i odmor		
11.00-11.40	LS radikulopatije-klinički znakovi i EMNG nalaz	Doc.dr.sc. M. Žagar
11.40-12.10	Sekundarni potencijali i ukupna elektrofiziološka ocjena LS radikulopatije	Prim.mr.sc. Z. Mitrović
12.10-12.40	Kronični bolni LS sindrom-farmakoterapija	Doc.dr.sc. E. Bilić
12.40-13.10	Diferencijalna dijagnoza LS sindroma	Dr. D. Čerimagić
Ručak		
14.15-14.45	Minimalna invazivna kirurgija LS segmenta	Prof.dr.sc. K. Rotim
14.45-15.15	Trauma slabinskog dijela kralježnice	Prof.dr.sc. S.Davila
15.15-15.40	Pleksopatije u diferencijalnoj dijagnozi LS radikulopatije	Prim.mr.sc. D.Vranješ
15.40-16.10	Konzervativno liječenje LS sindroma-fizikalna terapija	Prim. mr.sc. P. Perić
Pauza za kavu i odmor		
16.30-17.10	Operacijsko liječenje kompresivne LS radikulopatije	Prof.dr.sc. M. Vukić
17.10-17.50	Multimodalno liječenje LBS u Centru za bol	Mr.sc. dr. T. Kukin
18.00-18.30	Panel rasprava	
18.30-19.00	Pismena provjera znanja	